

1

Коли Кел виходить з будинку, то бачить, як граки щось схопили. Шестеро птахів скупчилися на задньому дворі: вони чубляться і підстрибують у високій мокрій траві та жовтому квітучому бур'яні. Хоч би чим є це щось, воно невеличке і досі рухається.

Кел кладе додолу сміттевий пакет зі шпалерами. Він думає, чи не слід вихопити мисливського ножа і позбавити істоту страждань, але ж граки старожитці і мешкають тут набагато довше від нього. Було б зухвалістю з його боку втручатися в їхні справи. Натомість він спокійно сідає на порослу мохом сходинку поруч із пакетом для сміття.

Ці птахи йому імпонують. Він десь читав, що вони до біса розумні і здатні упізнавати людину, навіть подарунки приносять. Ось уже три місяці він намагається їх підгодувати — кладе на великий пеня в кінці саду такі-сякі з'їдини. Граки зазвичай спостерігали, як чоловік продирається крізь траву до дуба, повитого плющем, їхнього пасовиська, і шойно годувальник відходив на безпечну відстань, усі зліталися, щоб посперечатися і бурхиво обговорити свою вечерю. Водночас продовжували цинічно стежити за Келом: давали драла, коли той хотів наблизитися, і знову поверталися до дуба, щоб насміятися над ним і кидати гілля йому на голову. Учора вдень Кел обдирав шпалери з пліснявою у своїй вітальні, коли на підвіконня відчиненого вікна раптом

приземлився вгодований грак і, каркнувши, очевидно, якусь образу, зі сміхом полетів геть.

Істота на галявині дико пручається, колихаючи високу траву. Великий татусь-грак підстрибує і, прицілившись, одним точним лютим ударом дзьобає жертву — і вона завмирає.

Мабуть, це кролик. Кел бачив їх тут рано-вранці, коли вони щось гризли й стрибали у росі. Але кролячі нори знаходяться десь подалі від маєтку, внизу: там вони ховаються у полі посеред широких зарослів ліщини та горобини. Як тільки він отримає ліцензію на вогнепальну зброю, то мусить перевірити, чи досі пам'ятає, як дідусь навчав його знімати шкуру з дичини, після чого широкосмуговий інтернет з характером упертого мула видасть йому рецепт тушкованого кролика. Граки юрмляться, міцно впиваючись дзьобами й розминаючи лапи, кожен прагне висмикнути якомога більший шматок м'яса; птахів дедалі більше — вони прилітають із навколишніх дерев, щоб долучитися до бенкету.

Випроставши ноги, Кел довго спостерігає за видовищем і водночас масажує плече. Через ремонт у будинку він мусить розминати ті м'язи, про наявність яких давно забув. Щоранку йому боліло у новому місці, хоча, ймовірно, причиною було спання долу на дешевому матраці, що й спанням важко назвати. Кел був надто старий і надто важкий для такої справи — але який сенс ставити якісні меблі там, де пилюка, вогкість і пліснява? Звісно ж, він купить усе необхідне, щойно приведе будинок до ладу і з'ясує, де це можна знайти — такими речами завжди опікувалася Донна. А поки що чоловік не зважає на болячки. Цілком природно, як же нині без болячок? Оті його пухирі та мозолі, що з бігом часу ставали товстіше і грубіше, все це наче доводило, що він заслуговує на своє життя.

Насувається довгий прохолодний вересневий вечір, але досить хмарний, щоб приховати від очей, куди ховається сонце. Небо розфарбоване усіма різновидами сірого і сягає нескінченного горизонту; так само хтозна-куди тікають поля, розкреслені зеленими відтінками — відповідно до сорту вирощеної рослини — і відділені одне від одного розлогими живоплотами, монолітними кам'яними стінами та ще якоюсь незвіданою стежкою на задньому дворі. На півночі вздовж небокраю видно обриси невисоких гір. Життя Кела минуло в міських кварталах, його очі не звикли дивитися так далеко. Проте пейзаж — одна з небагатьох речей, які наразі дають йому впевненість у реальності навколишнього світу. Якщо вірити інтернету, західна частина Ірландії дуже мальовнича, але куди їй до центрального регіону! Повітря тут мов той фруктовий пиріг — хоч ножем ріж, здається, що ним неможливо надихатися і неможливо наїстися, так і кортить усотати його кожною порою шкіри.

З часом у граків спадає запал, їхня трапеза добігає кінця. Кел підводиться і знову хапає пакет зі сміттям. Граки тим часом гостро зиркають на нього, а коли чоловік рушає в сад, здіймаються в повітря з набитими животами і летять на своє дерево. Господар тягне пакет у куток розвалені кам'яної стодоли, порослої в'юнкими рослинами, але зупиняється на півдорозі, щоб поглянути на грачину вечерю. Так, це справді кролик, молодий, хоча його вже ледве можна впізнати.

Кел залишає пакет поруч із рештою сміття й повертається до будинку. Він майже дійшов до дому, коли граки знову починають галасувати: розкидають листя і загалом обурюються. Кел не реагує, навіть не сповільнює кроку. Лише тихенько цідить крізь зуби:

— Сучий син, — і зачинає за собою задні двері.

Останні півтора тижня за Келом хтось стежив. Можливо, й довше. Але господар, заклопотаний своїми справами, вважав це нормальним, наче серед цього порожнього простору будь-хто має таке право — спостерігати за його самотнім існуванням. Його тривожні рефлексії були вимкнені, саме так, як він і хотів. Та якось він готував вечерю — смажив гамбургер на єдиній справній конфорці вкритої іржею плити і слухав дивовижного Стіва Ерла. Гучний голос долинав із колонки айпада, і Кел час від часу підігравав на уявних барабанах. Раптом його охопила дивна тривога, ніби щось обпекло чи пронизало його потилицю.

Чуття потилицею Кел натренував за двадцять п'ять років служби в поліції Чикаго. І ставився до цього серйозно. Він і надалі неквапливо рухався кухнею, киваючи в такт музиці та оглядаючи кухонні шафи, наче щось шукав, а потім різко обернувся до вікна — та ні, за вікном нікого немає. Вимкнувши конфорку, Кел швидко попрямував до дверей, але і в саду було порожньо. Він обійшов своє володіння за периметром при світлі мільйонів диких зірок і повновидого місяця, серед полів, що білили навкруги, і під перекликання сичів. Нічого підозрілого.

Мабуть, якась звірюга навідалася, вирішив Кел. Він був поглинутий музикою, але підсвідомість ловила кожен рух. В усьому була винна темрява. Кілька разів він засиджувався на сходинках далеко за північ, випиваючи кілька бляшанок пива і намагаючись освоїтися в нічному житті навколо себе. Він уже бачив їжачків, що метушилися в саду, і гладку лисицю, яка зупинилася на півшляху, щоб кинути на нього нахабний погляд. Одного разу борсук, більший і м'язистіший, ніж Кел собі уявляв, пробіг уздовж живоplotу і зник у ньому; через

хвилину почувся пронизливий вереск, а потім зашурхотіло, і борсук пішов геть. Навкруги могло відбуватися що завгодно.

Перш ніж лягти спати, Кел поставив дві чашки та дві тарілки на підвіконня спальні, а старий письмовий стіл підтягнув до дверей кімнати. Потім обізвав сам себе кретином і повернув усі речі на свої місця.

Кілька днів по тому, розчинивши вікно, він обдирав шпалери, щоб трохи позбутися пилуки в будинку, коли граки раптом зірвалися зі свого дерева, здіймаючи гвалт на щось таке унизу. Шурхіт за шурхотом, якась колотнеча в кущах — усе це здавалося надто гучно як для їжачка чи лисиці, й надто жваво навіть для борсука. Коли Кел добіг туди, знову було вже пізно.

Може, знуджені сільські діти шпигують за новачком? Тут не так уже й багато розваг: село не більш як одна вулиця й два провулки, а найближче містечко за п'ятнадцять миль звідси. Кел почувується ідіотом, припускаючи якісь інші варіанти. Март, його найближчий сусід, що мешкає дорогою вгору, навіть не замикає дверей, окрім як на ніч. Коли Кел висловив здивування щодо цього, Мартове обличчя з гострими вилицями скривилося від сміху, він реготав аж до хрипоті.

— От сам добре подумай, — сказав він, вказуючи на будинок Кела. — Що у тебе можна вкрасти? І хто тебе грабуватиме? Хіба що я підкрадуся якось уранці й пориюся у твоїй білизні на мотузці, щоб дібрати щось відповідне собі? — Кел теж засміявся, мовляв, він не заперечує, і тоді Март заявив, що пристойний гардероб був би для Кела дуже доречним, бо він сам не планує ходити на побачення, і почав пояснювати чому.

Хай там як, але навкруги постійно щось відбувалося. Нічого особливого, лише те, що потрапляло в поле зору

ще більше. Але вже набрав достатньо інформації, щоб зрозуміти: коли сідаєш на чийсь стілець у пабі або заходиш на ту чи іншу ділянку землі під час однієї з прогулянок — це має неабияке значення.

Коли він приїхав сюди, то був готовий, що місцеві зімкнуть свої лави проти чужинця. І навіть якби так сталося — пусте. Тим часом ніхто не планував підпалювати його будинок; а сам він не шукав приятелів для гри в гольф і не запрошував гостей на вечерю. Негативні очікування не справдилися. Люди виявилися доброзичливими. Того дня, коли Кел приїхав і почав переносити речі в будинок, Март спустився до воріт, щоб поцікавитися, хто він і що тут робить, а врешті приніс йому старий мініхолодильник і порекомендував непоганий магазин будівельних матеріалів. Норін пояснила, хто кому є двоюрідним братом і як доєднатися до центральної системи водопостачання, а згодом, коли Кел кілька разів розсмішив її, запропонувала, без жартів, познайомити Кела з її сестрою-вдовою. Старожили, які, вочевидь, були прописані у тому пабі, спершу обмежувалися кивками на коментарі про погоду, але згодом перейшли до пристрасних пояснень про спорт під назвою харлінг. На думку Кела, це було щось схоже за швидкістю, спритністю і жорсткістю на хокей, але без льоду і більшої частини захисного екіпірування. До минулого тижня він відчував, що його хоч і не зустрічали як рідного, але принаймні терпів; він цікавив публіку суто як природне явище, наче той тюлень, що оселився в тутешній річці. Невже він завжди буде тут чужинцем? Часом з'являлося відчуття, що це не має аж такого великого значення. Тепер він уже не був так у цьому впевненим.

Чотири дні тому Кел поїхав до міста і придбав здоровезну паку садової землі. Він усвідомлює іронію ситуації,

що докуповує собі ґрунт, коли більшу частину заощаджень уже витрачено на земельну ділянку — але усі ті раніше придбані десять акрів були жорсткі і грудкуваті, з укоріненою травицею та крихітними гострими камінчиками. А потрібна була дрібна, волога, просіяна земля. Наступного дня він встав до світанку і навколо будинку, під кожним вікном, насипав в один шар нового ґрунту. Відтак, щоб отримати жадану гладку поверхню, довелося довго висмикувати бур'яни та в'юнкі рослини, а також зішкрябувати камінці. Було так холодно, що перехоплювало подих. На полях навкруги потроху світало; граки прокинулися і почали звичні чвари. Коли небо проясніло, почувся слабкий, але цілком промовистий свист Марта до своєї вівчарки, тоді Кел зім'яв спорожнілий пакет, щоб запахти його на дно смітника, та пішов у будинок готувати сніданок.

Наступного ранку все було спокійно, ще через один день — знову так само. Мабуть, минулого разу він занадто наблизився до пташок і тому налякав. Тепер він ходив-порався у своїх справах, не звертаючи уваги на вікна та огорожу.

А сьогодні вранці виявив сліди на землі — просто під вікном вітальні. Судячи з відбитків протектора, це кровівки, але відбитки занадто нечіткі, ще й накладені один на одного, тож було неясно, якого вони розміру і скільки гостей приходило.

Пательня вже розжарилася. Кел кидає чотири шматочки бекону, м'ясистішого і смачнішого, ніж той, до якого він звик, а коли жир зашкварчав, розбиває туди два яйця. Він вмикає не надто голосно Джонні Кеша на своєму айпаді, що лежить на тому самому дерев'яному столі, за яким він їсть, — нехитрий меблевий гарнітур Кела складається з цього столу, залишеного від